



Maakuntahallitus

§ 128

20.06.2011

Lausunto: Hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittäminen

Maakuntahallitus § 128

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittämistä suunnittelevan toimikunnan mietinnöstä "Hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittäminen" (Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 17/2011).

Oikeusministeriön 23.6.2010 asettaman toimikunnan tehtävänä oli laatia ehdotus hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittämiseksi siten, että tavoitteena olivat asiamäärältään ja rakenteeltaan mahdollisimman tasakokoiset hovi- ja hallinto-oikeudet. Lisäksi toimikunnan tehtävänä oli arvioida hovi- ja hallinto-oikeuksien sijaintipaikkakunnat.

Toimikunta ehdottaa mietinnössään, että

1. Itä-Suomen hovioikeus ja Kouvolan hovioikeus yhdistetään uudeksi Itä-Suomen hovioikeudeksi, jonka toimipaikaksi tulisi Kouvola,
2. Kuopion ja Kouvolan hallinto-oikeudet yhdistetään ja Itä-Suomen hallinto-oikeuden toimipaikaksi tulee Kuopio, Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeudet yhdistetään ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden toimipaikaksi tulee Oulu,
3. Kainuun kärjäoikeus siirretään Itä-Suomen hovioikeuden piiristä Rovaniemen hovioikeuspiiriin, Pirkanmaan kärjäoikeus siirretään Turun hovioikeuspiiristä Vaasan hovioikeuspiiriin ja Satakunnan kärjäoikeus Vaasan hovioikeuspiiristä ja Hyvinkään kärjäoikeus Kouvolan oikeuspiiristä siirretään Turun hovioikeuspiiriin.

Esitettyjä yhdistämissä perustellaan sillä, että yhdistettävälle tuomiopiireille saadaan toiminnallisesti, maantieteellisesti ja alueellisesti tarkoituksenmukaiset tuomiopiirit ja sijaintipaikat. Toimikunnan ehdotukset perustuvat myös arvioihin tuomioistuinten henkilöstömääristä ja uudistusten kustannus- ja tuottavuusvaikutuksista. Tuomioistuinten välillä on runsaasti eroja asioiden käsittelyajoissa ja asiat painottuvat Etelä-Suomen tuomioistuimiin.

Työryhmä ehdottaa myös muita toimenpiteitä (toistamiseen esitettävien todistelujen vähentäminen hovioikeuksissa, muut mahdollisuudet keventää hovioikeusmenettelyä, matkakäräjien vähentäminen, hovi- ja hallinto-oikeuksien työmenetelmien kehittäminen sekä muiden kehittämisehdotusten arvioiminen toimikunnan ehdotusten yhteydessä).

Oikeusministeriö on pyytänyt lausunnot 20.6.2011 mennessä.

Ehdotus: (MKJ vs. Maakuntahallitus päättää antaa oikeusministeriölle liitteen 57 mukaisen lausunnon.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja maakunta-asiamies Kimmo Niiranen
puh. 0400 529 479, kimmo.niiranen@pohjois-karjala.fi

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen	Pvm 20.6.2011	tarkastetusta pöytäkirjasta otteen oikeaksi todistaa: Allekirjoitus
	Paikka ja pvm Joensuussa Virka-/toiminimike asianhallintasihteeri	
		Mirja Timonen



Maakuntahallitus

§ 128

20.06.2011

Liitteet

57 Lausunto: Hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittäminen (88/04/00/2011). Arkistopaikka Dc
Annettujen lausuntojen toisteet.

20.6.2011

Lausuntopyyntönnä 26.4., dnro OM 7/021/2010

Hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittäminen

Hovi- ja hallinto-oikeusverkoston uudistuksen tavoitteena ovat asiakasmäärältään ja rakenteeltaan mahdollisimmat tasakokoiset hovi- ja hallinto-oikeudet. Asiaa pohtineen toimikunnan mietinnössä Itä-Suomen ja Kouvolan hovioikeudet ehdotetaan yhdistettäväksi ja syntyvä Itä-Suomen hovioikeus sijoitettavaksi Kouvolaan. Myös Kuopion ja Kouvolan hallinto-oikeudet yhdistettäisiin. Syntyvä Itä-Suomen hallinto-oikeus sijoittuisi Kuopioon. Uudistusta perustellaan mm. ratkaisujen laadun paranemisella ja tehokkuudella.

Vaikka suurempiin yksiköihin liittyy myönteisiä puolia, kuten esimerkiksi henkilöstön kehittämiseen ja erikoistumiseen liittyvät edut, toimintoja keskitävän uudistuksen kokonaistehokkuus ei ole yksiselitteinen asia. Jos tarkastelussa otetaan huomioon myös asiakkaat, tilanne muuttuu, sillä keskitävän muutoksen myötä etäisyydet pitenevät ja samalla kansalaisten oikeus-turva tai ainakin sen saavutettavuus heikkenee.

Oikeuspalvelujen laadun paraneminen kompensoi osaltaan asiakkaille aiheutuvia lisäkustannuksia. Tilannetta edelleen helpottaisi se, että oikeuskäytäntöjä ja muutoksenhakumenettelyä muutettaisiin suuntaan, jossa oikeudenkäynnit painottuisivat nykyistä vahvemmin käräjäoikeuksiin, ja hovioikeuksien tehtäväksi jäisi selkeiden virheiden korjaaminen. Suullisten kuulemisten toteuttaminen videoneuvotteluyhteyksien avulla on yksi keino vähentää suurten välimatkojen aiheuttamia ongelmia ja matkustamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia. Mikäli maantieteellisiltä alueiltaan nykyistä laajemmat hovi- ja hallinto-oikeudet perustetaan, myös oikeudenkäyntikäytäntöjä on uudistettava.

Toimikunnan esittämässä muodossa toteutuessaan hovi- ja hallinto-oikeusverkoston uudistuksessa kävisi niin kuin monissa muissakin viime vuosien hallinnollisissa uudistuksissa, joissa Itä-Suomi on jatkuvasti menettänyt asemiaan. Uudistuksista on aiheutunut Itä-Suomen maakunnille myös mit-tavia työpaikkamenetyksiä, joskin tässä tapauksessa Itä-Suomen hovioi-keuden keskittämistä Kouvolaan kompensoisi hallinto-oikeuden keskittymi-nen Kuopioon, eli työpaikkamäärien osalta kokonaismenetyks jäisi suhteelli-sen pieneksi.

20.6.2011

Toimikunnan mietinnössä viitataan valtion aluejakoon ja sen maakuntapohjaisuuteen. Esille ei kuitenkaan tuoda Aluehallinnon uudistamishankkeen (ALKU) myötä muodostettuja nykyisiä valtion aluehallinnon aluejakoja tai maakuntien yhteistoiminta-alueita. Itä-Suomen yhteistoiminta-alue muodostuu kolmesta maakunnasta eli Pohjois-Karjalasta, Pohjois-Savosta ja Etelä-Savosta. Kymenlaakso ei tähän viralliseen Itä-Suomeen kuulu niin kuin ei myöskään Etelä-Karjala. Kymenlaakso on myös johdonmukaisesti viestinyt, että se ei ole eikä tule olemaan osa Itä-Suomea. Valtion aluehallinnossa Kymenlaakso kuuluu sekä aluehallintovirastojen että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten osalta eri alueeseen kuin Itä-Suomen maakunnat. Kymenlaakso ja Etelä-Karjala muodostavat oman ELY-alueensa ja kuuluvat Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueeseen. Valtionhallinnon omissa päätöksissä sekä nämä viralliset aluejaot että alueiden kannat kuitenkin unohtuvat.

Mikäli Itä-Suomen hovioikeus toimikunnan esityksen mukaisesti muodostetaan, se kuuluu sijoittaa Itä-Suomeen eli oikea sijoituspaikka on Kuopio.

POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTALIITTO
Maakuntahallitus

Risto Poutiainen
vs. maakuntajohtaja

Jari Aho
hallinto- ja talousjohtaja